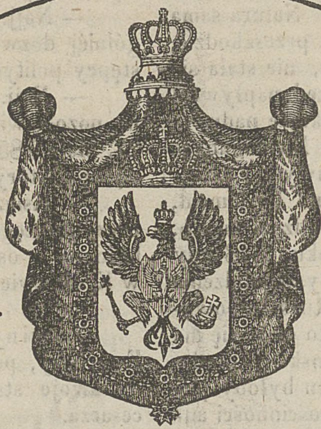
Nr. 21. w Poniedziałek dnia 25. Stycznia 1858.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ¼ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Londyn, 23. Stycznia. — J. kr. w. książe pruski i księżna pruska oglądali wczoraj w towarzystwie królowéj Wiktoryi przygotowania na uroczystość ślubną w pałacu St. James i późniéj zwiedzili galeryą narodową. J. kr. w. książe pruski oglądał potem muzeum brytyjskie. Inni książęta bawili się polowaniem w Windzorze. Dziś w południe oczekiwanym jest książe Wilhelm pruski.

Tryest, 21. Stycznia. — Powstańcy hercegowińscy powrócili po większéj części do swych domów, równie i powstańcy czarnogórscy, jednakowoż trzymają oddziały niektóre najważniejsze wąwozy i klasztor Duzi, ponieważ tu i owdzie Turcy okazują nieprzyjacielskie usposobienia przeciw ludności chrześciańskiéj. Równie przechodzą jeszcze po kraju oddziały pojedyńcze Czarnogórców.

W Trebini oczekują posiłków z Mostaru, niektóre pomniejsze oddziały już tu przybyły.

Turyn, 20. Stycznia. — Komandor Oytana został zamianowany jen. sekretarzem w ministerstwie finansów. W okólniku Cavoura, jako tymczasowego ministra spraw wewnętrznych do jeneralnych i prowincyalnych intendantów powiedziano, że gabinet pozostanie wiernym zasadom liberalnym w polityce wewnętrznéj i zewnętrznéj, która dotychczas kierowała czynnościami rządowemi. Rząd przywiązanym jest do religii państwa, nie jest nieprzyjaznym kościołowi i szanuje sługi jego. Utrzymuje atoli z niewzruszoną stałością niepodległość obywatelską i wolność sumienia. Co się tyczy wewnętrznéj administracyi, zwraca się uwaga głównie na publiczne bezpieczeństwo i wydatki miejscowe.

Rzym, 18. Stycznia. — Według obwieszczenia ministerstwa spraw wewnętrznych liczy państwo kościelne 3,126,263 mieszkańców.

Charlottenburg, 13. Stycznia. — Najj. Państwo przybyli wczoraj w południe do królewskiego zamku w Berlinie i oglądali zmiany poczynione na sali białéj i ukończone na suficie malowidła.

Berlin, 24. Stycznia. — Izby otrzymały zapowiadziane nowe od tronu projekta, co do uzupełnienia przepisów o osiedlinach, co do zamknięcia banków rentowych i co do potwierdzenia zawieszenia praw lichwowych wedle rozporządzenia z dnia 27. Listopada r. z. Pierwszy projekt o osiedlinach nowych stanowi, że potrzeba na to potwierdzenia władzy skoro grunt jakowy, na którym się znajdują budynki mieszkalne i który oddzielonym został od dóbr głównych, nie został do innego już osiadłego gruntu przyłączonym.

Drugi projekt upoważnia ministra finansów i spraw rólniczych, aby wyznaczonym został termin dla istnących siedmiu banków rentowych, po którego upływie pośrednictwo banków rentowych, celem abluicyi ciężarów rzeczowych ma ustać.

Trzeci projekt dotyczy najbardziéj zajmującego i najwątpliwszego przedmiotu w prawodawstwie, bo ograniczenia stopy układowéj procentowéj. Chodzi tu o potwierdzenie rozporządzenia z dnia 27. Listopada 1857. znoszącego ograniczenia stopy procentowéj na trzy miesiące to jest do d. 23. Lutego r. b. Wątpić niemożna, że obie izby potwierdzą to rozporządzenie, chociażby większość nie uznała stósowności i usprawiedliwienia przez artykuł 63. konstytucyi. Zawsze kwestya ta będzie rozbieraną, o ile było i jest rzeczą potrzebną znieść ograniczenia lichwy. Rząd sam wstrzymał się od wywodu w téj mierze. Ograniczył się na przytoczeniu czasów krytycznych i zachwianego kredytu w miesiącu Listopadzie, a pomoc była potrzebną niezwłoczna, aby z przesilenia wyjść finansowego. Rząd przeto nie chciał przesądzać kwestyi głównéj, czyli prawa lichwowe i nadal nie mają być ograniczone. Ciekawość jest obudzona, czyli reprezentanci rządowi na sejmie zatrzymają swe neutralne stanowisko i tylko słuchać będą, co powie o téj ważnéj kwestyi krajowa reprezentacya.

— Najświeższe wiadomości. Kwestya wychodztwa jest dziś na porządku dziennym, chociaż niewiadomo, czyli Francya w téj kwestyi chwyci się inicyatywy. Po zaciekłości atoli, z jaką prasa angielska tę kwestyę rozbiera, poznajemy, że w kołach kierujących sprawami państwa, na seryo się tą kwestyą zajmują, i że pierwszem ich jest zadaniem poznać tętno w téj mierze publicznéj opinii.

Times obawia się, iż w swoich ustąpieniach za daleko się posunął i mówi w dzisiejszéj krytyce mowy od tronu, co następuje: ponieważ niemamy tego szczęścia widzieć naszych sąsiadów opływających w podobne urządzenia państwa, jakie sami posiadamy i cieszących się wolnością w znaczeniu

Jak spożytkować fundusz właściwy naszego Towarzystwa Kredytowego?

Jednym z najważniejszych przedmiotów, którym się tegoroczne Walne Zebranie naszego Związku kredytowego zajmować będzie, jest rozwiązanie powyższego pytania. Fundusz ten urósł do blisko półtora miliona talarów. Jest to suma tak znaczna, że dobrze i stosownie użyta nieskończone może przynieść pożytki dla obywateli w nim interesowanych, a przez nich dla rólnictwa i dla całéj prowincyi; kiedy znowu niestosowne i niewłaściwe tego kapitału użycie, może się stać jego zmarnotrawieniem i pozbawi Księstwo może na zawsze tak szczęśliwéj sposobności, że bez własnego dołożenia się, bez strat i wysileń, może ku dobru szczególnemu i ogólnemu rozporządzić tak ogromnym zasobnym funduszem.

Jako zmarnotrawienie uważaćby należało, gdyby Walne Zebranie powodować się chciało maluczkiemi i chwilowemi prywatnemi korzyściami, uchwalając: albo żeby po odtrąceniu 600,000 tal., jak to wykaz Dyrekcyi jeneralnéj przedstawia, reszta funduszu wpłynęła do funduszu amortyzacyjnego, przez coby termin umorzenia długu przyspieszonym został; — albo żeby tą przewyżką opłacić jednę ratę prowizyi całego Towarzystwa Kredytowego przez coby się ulga przyniosła dłużnikom ziemskokredytowym; — albo wreszcie żeby co zbędzie, rozdzielić stosunkowo na dominia listami zastawnemi obciążone. Byłby to zaprawdę najkrótszy i najłatwiejszy sposób zużycia funduszu właściwego, atoli bez najmniejszego na ogół wpływu; a chwilowa mała pomoc, jakaby się pojedyńczym dostała, zniknęłaby już w pierwszém półroczu i nie zostawiła żadnego po sobie śladu. Tak wszelkie rozdrobnienie sił i środków jest ich zmarnowaniem, a skupianie ich i kojarzenie jest ich spotęgowaniem.

Na szczęście myśl ta maluczka nie zapanowała u nas. Widzimy i owszem dwa projekta rozleglejszego i ogólniejszego spożytkowania w mowie będącego funduszu.

Pierwszy projekt chce, aby dla obywateli akkredytowanych w Ziemstwie otworzoną została pożyczka z funduszu właściwego aż do $\frac{2}{3}$ wartości dóbr, mająca być zahipotekowana zaraz po listach zastawnych, procentowana po $5\frac{1}{4}$ od sta, z których $\frac{1}{4}$ idzie na koszta administracyi, $1\frac{1}{2}$ na amortyzacyą a $3\frac{1}{2}$ na prowizye.

Nie wchodzimy w bliższy rozbiór tego projektu, wedle nas, nie dosyć gruntownie przeprowadzonego. Upada on już dla téj jednéj przyczyny, że do funduszu właściwego a więc i do jego użytkowania, wszyscy akkredytowani ziemscy mają prawo, gdy tymczasem projekt dając z niego pożyczkę aż do $\frac{2}{3}$ taksy, a więc $\frac{1}{6}$ istniejącéj już pożyczki w listach zastawnych, może tylko małą liczbę interesentów uwzględnić a reszta patrzałaby na to, jak tamci z zasobów które i do niéj należą, pożytkują. Liczby to okażą. Pożyczka ziemska biorąc okrągło wynosi 25 milionów, co stanowi połowę taksy dóbr; podnosząc pożyczkę do $\frac{2}{3}$ taksy, wypadnie na nową pożyczkę $4\frac{1}{6}$ miliona, a że fundusz pożyczkowy wynosi tylko milion, po odtrąceniu 500,000 tal. więc posiedziciele dóbr obciążonych listami zastawnemi do połowy taksy, którzyby do $3\frac{1}{6}$ milionów pożyczki konkurować mieli prawo, czyli z okładem $\frac{3}{4}$ części wszystkich, nie dostać nie mogą. Gdyby zaś projekt wszystkich chciał przypuścić do pożyczki z funduszu właściwego, tak żeby nie do $\frac{2}{3}$ taksy, ale w $\frac{1}{6}$ taksy, każda stosunkowa pożyczka mieściła się, wysokość jéj wypadłaby tak mała (około 40 tal. na 1000 tal. listów zastawnych), żeby nie wartą była kosztów intabulowania, a w niczemby nie wpłynęła ani na podniesienie gospodarstwa rólniczego, ani na podźwignienie obdłużonych majątków.

Drugi projekt żądający założenia banku ziemskokredytowego, któremu fundusz właściwy ma służyć za fundusz zakładowy, jest gruntowniéj przemyślany i podaje dla obywateli interesowanych wiele praktycznych korzyści.

Otwiera naprzód pole wszystkim bez wyjątku dłużnikom ziemskokredytowym do zaciągnienia pożyczki aż do $\frac{2}{3}$ wartości dóbr, a zatem daje im do ręki $\frac{1}{6}$ sumy intabulowanych listów zastawnych; — powtóre daje tę pożyczkę w biletach bankowych mających kurs alpari, a zatem nie naraża pożyczającego na straty, jakie ponosili biorący listy zastawne; — potrzecie umarza tę pożyczkę w nader krótkim czasie, bo w 15 leciech i to za opłatą tylko 5 procentu, który cały obraca się w amortyzacyą. Są to korzyści dla obywateli akkredytowanych w ziemstwie tak znamienite, że warto po nie posięgnąć ręką, tem bardziéj, że po 15 leciech, fundusz właściwy milion wynoszący znów wraca do Dyrekcyi Ziemstwa, i będzie do dyspozycyi ku nowym potrzebom.

Atoli ma i ten projekt swoje niedogodności. Naprzód obciążenie majątku aż do $\frac{2}{3}$ wartości dóbr nie jest dobrodziejstwem, za którem się każdy u-

naszem, przeto spodziewamy się przynajmniéj porządku, gdzie wolność jest niepodobną i witamy polityczne zadowolenie nawet, acz w formie niezupełnie godnéj. Po prostu w interesie porządku i pokoju i owych korzyści materyalnych, które są zawisłe od spokojności, życzymy Francyi formę rządu, któréjbyśmy sami nigdy niezniesli lub dla siebie ani przypuścić niemogli. My w Angli idziemy drogą tradycyi, któréj się wyrzec nie możemy. Jest to charakterem narodu naszego, iż dajemy przytułek wszystkim narodom. Natura sama dała nam porty i handel z całym światem. Niemożemy nawet przeszkodzić, aby nasza stolica, jak stary Rzym, w opisie swoich satyryków, nie stała się kloaką ludzkości. Niemożemy naszych ulic i dróg zasłaniać przed napływem występków, które się wylewają z krajów sąsiedzkich. Jeżeli niektóre nadużywają praw przytułku, niemożemy zmieniać naszych instytucyi. Niemoglibyśmy tego przeciw nim czynić, czego się nasi sąsiedzi napróżno chwytają.

Morning Post przemawia zaś za zmianą praw przytułku. Parlament, mówi dziś ten dziennik, nie długo się namyślał wydać prawo o cudzoziemcach, gdzie bezpieczeństwo Anglii zdawało się być zagrożone. W roku 1848 gdy pan Smith O'Brien wiązał się z zagranicznymi demagogami dla wyswobodzenia uciśnionéj narodowości irlandskiéj, otrzymał rychło lord John Russel upoważnienie do wygnania cudzoziemców z wyraźnym warunkiem, że to dziać się ma na utrzymanie spokojności w Anglii, a nie na wniosek cudzoziemskiego rządu. Była to polityka samolubna. Prawo wydane bez takiego warunku byłoby postrachem na skrytobójców rewolucyjnych, którzy nadużywają gościnności angielskiéj i których wygnanie naraziłoby ich samych na niebezpieczeństwo. W każdym przypadku byłyby oskarzonemu udzielone powody podejrzenia na piśmie, miałby sposobność do tłumaczenia się przed radą tajną i zagranica znalazłaby obronę, jaką Anglia ku własnéj obronie niewahała się używać.

Morning Post poczytywanym jest za organ lorda Palmorstona, wnosićby więc można, że tenże chwyci się środków energicznych; mając atoli na pamięci, że szlachetny lord lubi bardzo kryte drogi i przy trudném swém stanowisku niezechce wnioskami niepopularnemi swéj powagi narażać, przeto przypuszczamy, iż i w tym organie tylko puszcza w świat słowa dyplomatyczne, aby ukryć prawdziwe swoje zamiary.

Co się tyczy żeglugi na Dunaju, którą poczytywano za załatwioną, dowiadujemy się z dzienników francuskich, że Anglia bynajmniéj niezgadza się na pojęcia téj sprawy przez Austryą.

Królewiec, 21. Stycznia. — Wczoraj po południu przybył tu z Petersburga hr. Mussin Puszkin, adjutant skrzydłowy cesarza rosyjskiego i udał się w dalszą drogę. Tenże jedzie w poleceniu powinszowania wstąpienia królowi greckiemu Ottonowi na tron przed laty 25.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 20. Stycznia. — W d. 21. Grudnia r. z. odbyła się w katedrze podlaskiéj w Janowie, w obec licznego duchowieństwa i ludu pobożnego, konsekracya ks. Józefa Twarowskiego, na biskupa mezoneńskiego in part. in fid., a na sufragana podlaskiego konsekratorem był ks. Benjamin Szymański biskup podolski, a biskupami asystującemi, ks. Michał Marszewski biskup kujawskokaliski i ks. Walenty Barenowski biskup Uprymski i sufragan pomocnik biskup dyecezyi lubelskiéj.

— Najj. Pan dozwolił wychodzcy rodem z gubernii wileńskiéj Maurycemu Prozor, powrócić z zagranicy i zamieszkiwać przy synie w okolicach miasta Warszawy.

— Najj. Pan w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, szczególniéj dozwolił znajdującemu się na osiedleniu w gubernii tobolskiéiéj przestępcy politycznemu Joachimowi Antoniemu Szyc, powróeić do kraju.

— Najj. Pan zgodnie z wnioskiem księcia namiestnika Królestwa zezwolił na pozostawienie w Królestwie Polskiem na zasadach ukazu najwyższego z d. 27. Maja 1856 r., wychodzcy Henryka Łempickiego, rodem z gub. płockiéj będącego, który dobrowolnie z zagranicy powrócił.

— Książe namiestnik Królestwa, na przedstawienie dyrektora głównego, prezydującego w komisyi r. s. w. i d. w myśli §. 19. ustawy, zatwierdził wybranego w osobie hr. Andrzeja Zamoyskiego, prezesa towarzystwa rólniczego w Królestwie Polskiem.

Rosya.

Nowiny dworu. — Z Petersburga. — W dniu 9. Stycznia, hr. W. Esterhazy, poseł nadzwyczajoy i minister pełnomocny JCAMci, powróciwszy na swoje stanowisko, miał szczyt być przyjętym na audyencyi przez Najj. cesarza.

— Cesarska akademia nauk, powołała na cztonka honorowego wraz kilku najwyższemi dygnitarzami państwa, radzca tajnego, senatora Romunlda Hube, prezesa komisyi do ułożenia praw Królestwa Polskiego.

— Nu drodze eelaznéj warszawskopeterskurgskiéj, od kilku tygodni odbywa się jazda między Petersburgiem a Łagą.

Francya.

Paryż, 20. Stycznia. — Monitor donosi, że cesarz odebrał dziś od Jego królewiczowskiéj mości księcia pruskiego pismo z powodu atentatu.

— Do Norda piszą ztąd, że jeneraładjutant książe warszawski został wysłany od cesarza Alexandra celem wręczenia cesarzowi Napoleonowi własnoręcznego pisma z powinszowaniem. Książe warszawski jest już w drodze.

— Wedle dzisiejszego Monitora umarło znowu 15 z tych, którzy z powodu atentatu ranni zostali.

— Z uwięzionych włochów Pierri i Orsini pochodzą z państwa papiezkiego, Gomero 30 lat liczący, z Neapolu, a Rudio 25 lat liczący, z Ballono, w królestwie lombardzkoweneckim.

— Następujące wiadomości o życiu naczelnika szkaradnego zamachu, p. Pierri nie będą pewnie bez interesu, i dla tego umieszczamy je. Pierri żył jeden rok w Düsseldorfie, dokąd w roku 1855 przybył jako nauczyciel domowy z angielską familią (Leester), w jego towarzystwie znajdowała się guwernantka z córką tejże familii. Pierri dawał zarazem lekcye prywatne języka francuskiego i angielskiego i stał widocznie w zażyłych z tą guwernantką stosunkach. Gdy guwernantka ta z innym panem wyjechała, udał się do Brukseli, i oddał

---

biegał, ale jest środkiem, którego się tylko ten chwyta, kto musi. Trzeba zatem przypuścić, że nie wszyscy stowarzyszeni ziemskokredytowi, będą chcieli z banku projektowanego korzystać, i więcéj jeszcze dobra swoje obdłużać. Jakaż więc dla nich pozostanie korzyść z funduszu właściwego, do którego i oni mają prawo? Tego pytania projekt bankowy sobie nie zadał, a więc go i nie rozwiązał.

Następnie większa jeszcze niedogodność leży w paragrafie jedenastym projektu, który przecież z natury samego banku wypływa. Paragraf ten opiewa, że jeżeliby ilość procentowych biletów bankowych do wymiany na gotówkę tak się namnożyła, iżby na tę operacyą nie starczyły, ani fundusz zakładowy, ani fundusz amortyzacyjny, natenczas dyrekcya banku wypowiada swoim dłużnikom stosunkowe sumy kapitału, które w przeciągu trzech miesięcy złożone być powinny, inaczéj wyskarżone i drogą procesu ściągnione będą.

Paragraf ten podkopuje całą piękną budowę projektu. Bo naprzód naraża dłużników wszystkich na możliwe wypowiedzenie częściowego lub całego wypożyczonego kapitału, a gdyby to nastąpiło istotnie, na nowe kłopoty, procesa a może subhastę dóbr; — powtóre naraża bezpieczeństwo zakładowego kapitału, który wyczerpnięty na spłacenie procentowanych biletów bankowych, musiałby być cząstkowo i to najwięcéj drogą procesu od każdego dłużnika z osobna windykowany; — potrzecie podkopuje kredyt samych biletów bankowych, których realizacya ostatecznie od długich procesów i od subhasty dóbr zawisła.

Zastanówmy się, czyli bank może się znaleźć w położeniu, które §. 11. projektu przewiduje. — Potrzeba wielkiego kredytu, wielkiego do instytutu zaufania, a nadewszystko dobréj wiary, aby bilet prywatnego banku, nie dający posiedzicielowi ani procentu, ani nie obiecujący mu żadnéj premii, utrzymał się na równi z pieniądzem kruszczowym. Dwóch ku temu potrzeba warunków: raz pewności, że każdego czasu prezentowany bilet może być u banku właściwego na gotówkę zamienionym; powtóre nieograniczonéj cyrkulacyi. Pierwszy warunek, jakeśmy widzieli, jest nadwerężony paragrafem jedenastym projektu; drugi warunek także pokazuje się ścieśnionym, albowiem ani kasy rządowe, ani komandyty banku królewskiego biletów bankowych instytutu kredytowego poznańskiego przyjmować nie będą.

Skoro zaś bank projektowany w pierwszych trzech latach puści w obieg $4\frac{1}{6}$ miliona talarów (tyle około wyniesie dopełnienie pożyczki do $\frac{2}{3}$ wartości dóbr), zachodzi pytanie, gdzie ta masa pieniędzy się ma rozlać, jeżeli dla niéj zamknięte zostały dwa główne kanały cyrkulacyi, to jest kasy rządowe i komandyty bankowe królewskie. Każdy, kto ma wypłaty do banku królewskiego, albo do kas rządowych, a będzie posiadał tylko bilety banku kredytowego, będzie je musiał zmieniać. Zmiana ta w najmniejszéj części odbędzie się w właściwym banku, a zatem bez straty; najwięcéj, mianowicie w innych prowincyach zmieniać je będą w bankach prywatnych, a więc ze stratą, co koniecznie na zniżenie kursu biletów bankowych niżéj *pari* wpłynąć musi. Najgorzéj to raz nastąpi, zrodzi się niechęć w przyjmowaniu biletów, a ztąd coraz większe ciśnienie kursu. Aby uniknąć tych strat na kursie, posiedziciele biletów będą woleli prezentować je w banku do zmiany; a będą i tacy, i w niemałéj liczbie, co w téj operacyi będą upatrywali zarobek dla siebie, i zmieniwszy np. bilet bankowy na 10 tal. za 59 złotych, prezentować go będą bankowi, aby zań dostać 60. Zniżenie kursu napędzi więc ze wszystkich stron bilety do banku.

Otóż i możliwość i prawdopodobieństwo, że zaraz w pierwszych latach istnienia banku projektowanego, taka napłynie ilość prezentowanych biletów, że bank będzie się musiał chwycić środków paragrafem jedenastym przewiedzianych, a wtenczas już po banku, albowiem rozwlekłość procedury, aby wyjednać realizacyą biletów każdego od przyjmowania onychże odstraszy, i bank będzie się widział zmuszonym wypowiedzieć i ściągać całe wypożyczone kapitały.

Aby takiéj kryzis zagrodzić upatrujemy w projekcie bankowym tylko dwa środki. Pierwszy jest wygotowanie apointów w 10, 50 i 100 talarach (jabym jeszcze 20-talarowe dodał), przez co ułatwia się cyrkulacya i posiedziciel biletów takich nie widzi się w konieczności zmieniania ich na drobniejszą monetę, a następnie procentowania ich na ten cel w banku. Drugim środkiem jest bezpieczeństwo biletów puszczonych w obieg, polegające na specyalnych dokumentach hipotecznych, na funduszu zakładowym miliona talarów, i na wpływających prowizyach, oraz na kontroli rządowéj corocznie się powtarzającéj, że nie więcéj zostało wydanych biletów bankowych, jak tylko tyle ile wynoszą hipoteki niemi obciążone.

Wszelako oba te środki nie są dostateczne do utrzymania kursu; bo jak się wyżéj powiedziało, kurs *alpari* papierów nieuprocentowanych na pewności natychmiastowéj realizacyi na monetę i na łatwości cyrkulacyi polega, a te właśnie warunki są zachwiane.

Jeżeliby więc projekt banku przez Walne Zebranie przyjęty został, należałoby w nim zaprowadzić potrzebne zmiany i poprawki. I tak:

1) Wynagrodzić dłużników ziemskokredytowych, którzyby pożyczki z banku przyjąć nie chcieli, a więc np. gwarantować im od tych części funduszu właściwego, któreby w stosunku do sumy ich listów zastawnych na nich przypadly, po $3\frac{1}{2}$ procentu, i teby musiał bank z prowizyi wpływających na umorzenie potrącać, przez coby termin umorzenia przedłużył się.

2) Postawić dyrekcyą banku w możności robienia takich operacyi, któreby nie narażały instytut na wielkie straty, a ułatwiły mu wypłatę procentowanych biletów, np. wolność lombardowania u innych banków złożonych u siebie hipotek, a nawet procentowanych biletów bankowych.

3) Zagrodzić zbytniemu napływowi biletów prezentowych do wymiany, a więc ograniczyć czas do wypłat gotowizną, np. tylko dwa dni w miesiącu, w którychby takowe wypłaty się działy; następnie zaprowadzić inny rodzaj amortyzacyi i nie wszystkie prezentowane bilety należy wyciągnąć z kursu na zawsze, ale tylko taką ich liczbę, jaka się równa wpływającym prowizyom; w pierwszych zaś trzech latach wcale obiegu nie zamykać ale amortyzacyą uskuteczniać nie przez kasowanie biletów, ale przez wydanie prezentowanych biletów na nowe pożyczki w ciągu tych trzech lat odbywające się. Tym sposobem ogólna suma pożyczki będzie ta sama, a ilość biletów w obiegu będących o tyle będzie mniejsza, o ile się używając onego środka, nowych biletów nie wydało. (Dok. nast.)

ojcu dzieci mu powierzone. W Düsseldorfie raził on wystąpieniem swojem excentrycznem, niecierpiącem żadnego oporu.

— Śledztwo sądowe odbywa się z wielką energią. Wiele z osób aresztowanych puszczono na wolność. Wiele osób przez pomyłkę aresztowano. Ma być rzeczą pewną, że Orsini naprzód rzucił bombę, potem Gomez drugą a nareszcie Silva albo Rudio. Jakiéj obszerności był spisek nic dotąd nie wiemy pewnego. Jeżeli wolno wierzyć obiegającym wieściom, wiele znajomych osobistości ma być skompromitowanych. Gomez, służący Orsiniego, miał podobno poczynić zeznania z których się wykazuje, że był duszą spisku. Bomby ręczne rozdawał na ulicy Pierri, każdy otrzymał po jednéj.

— Wiele aresztowań, w ostatnich dniach przedsięwziętych, wykryło poślaki podobno do tajnego towarzystwa. Miano także wiele broni i prochu znaleźć.

— Przedwstępne śledztwo sądowe zamknięto dziś; sądzą, że rzecz ta już w pierwszej połowie następnego miesiąca wytoczy się przed sądem przysięgłych.

— Dzisiejsze dzienniki wieczorne ograniczają się na prostem powtórzeniu dokumentów, przez Monitora ogłoszonych, obudzających w Paryżu niezmierną sensacyą. Oczekują z niecierpliwością dalszych środków, jakie rząd zapowiada. Rozmaite wieści rozsiano, nic jednak pewnego w téj mierze wyrzec nie można. Między innemi mówią o przywróceniu cenzury. To zapewnie najmniéj jest uzasadnionem. Dla wielu osób wydano postanowienia wyjątkowe.

— Monitor potwierdził dziś wiadomość, wczoraj panu udzieloną, co do przytłumienia Spectatora i »Revue de Paris«. I nad Sieclem wisiał już miecz Damoklesa. Charivari i Figaro otrzymały napomknienia, równie i Journ. des Debats i «Revue des deux Mondes.« »Estafetta« skazaną została na 2 miesiące więzienia i 500 franków kary, i pewnie wychodzić przestanie.

— Mówią, że rząd pracuje nad projektem do prawa, w którym domaga się, aby dziennikom zakazano rozprawiać nad pewnemi, ściśle oznaczonemi przedmiotami. Są to wszakże wieści, które z tem większą ostrożnością przyjąć wypada, że rząd pewnie nie zgodził się, co ma przedsięwziąść.

— Mówią, że domagano się wypędzenia Mazziniego, Ledru Rollina, V. Hugo, Ludwika Blanca, i wielu innych wychodźców. Lord Clarendon miał hr. Persignemu odpowiedzieć, że rząd angielski przedewszystkiem gotów jest wysłać komisarzy swych na ten proces, którzyby mu raport zdali. Od raportu tego dalsze rządu kroki zależeć będą.

(Z kor. Cz.) W chwili popełnienia nowego zamachu na życie cesarza, w chwili kiedy polityka wewnętzna Francyi wystawioną została na najwyższe niebezpieczeństwo, trudno pisać o polityce zewnętrznéj. Niepodobna jednak zamilczeć, że Anglii idzie zupełnie źle w Indyach, i że to złe, jeżeli się skończy, długo się pociągnie. Mówią o powstaniu Afganów. Jenerał D'Orgoni zapowiada w gazecie francuzkiéj, że w Czerwcu tego roku Anglicy będą musieli ustąpić z północnego Bengalu. Francya musi trzymać się gotową i musi być spokojną. Rząd cesarski nie jest liberalnym, ale jest łagodnym i pod nim Francya może się doczekać czegoś lepszego. Biada byłaby Francyi, gdyby miała rząd nowy i gdyby znalazła się znowu w konieczności skarbienia sobie kosztem własnym przymierza angielskiego. Francya domaga się od cesarstwa rzeczy wielkich, ale rzeczy wielkie pod bokiem Anglii są trudne i od razu się nie robią. Francya, mówi wielu, daje swym monarchom tylko 10 lat ufności. Jest to moee zamało.

Constitutionnel, Siècle, Débaty, Patrie prowadziły przez kilka ostatnich dni polemikę o panu St. Marc Girardin, t. j. o wolności katedry. Nic się nie stanie złego profesorowi, bo rząd się go nie lęka, a profesor nie jest demagogiem. Skończy się na kilku żartach i przycinkach. Zresztą nowy zamach na życie cesarza, nauczy profesorów ostrożności. Polemika dzienników rządowych to tylko miała szczególnego, że starała się pokazać, iż cesarstwo jest przychylném dla mieszczaństwa. Granier de Cassaignac mówił wcale co innego.

P. Villemain ogłosił nowe wydanie »Rzeczypospolitéj Cicerona«, według rękopismu kardynała Mai. Jest to nowe dzieło opozycyjno-parlamentarskie. Cyceron jak Platon, jest za rządem mięszanym; niechce *ultum simplex reipublicae genus.* Za takim rządem są dziś wszyscy liberaliści francuzcy, wszyscy tak zwani ludzie parlamentarscy, z Villemainem na czele. Za takim rządem był i Tacyt, nieprzyjaciel rządów cesarskich, ale znając Rzymian, w trwałość podobnego rządu nie wierzył. Jego wykrzyknik: »Haud diuturna esse potest!« był desperackim, ale jak dla Rzymian był głębokim. Wykrzyknik ten stosuje się do Francyi wielu Francuzów, którzy w parlamentaryzm już nie wierzą, a socyalizmu się lękają. Niewiem czy Emil de Girardin chce rządu mięszanego, ale każdy wie. że chce on wolności z dzisiejszym rządem. Artykuły, które ogłosił za wolnością w Kuryerze paryskim, Emil de Girardin zebrał osobno i przyjaciołom je rozsyła. Zajmuje się także zebraniem niektórych pism swych, które ogłosił pod tytułem: »Les questions de mon temps.«

Wczoraj pan Filoxen Boyer mówił o Fryderyku Chopinie. Słuchaczy miał wielu i większa połowa tychże była złoeona z Polaków.

Anglia.

Londyn, 19. Sąycznia. — Osobne zaprosiny królowéj wysłane były już to przez wysoką narzeczoną do starych sług w Osborne i Balmoral już to przez królowę. Królowa zawezwała córkę królowéj afrykańskiéj wychowującéj się w Chathman. Panna ta ma dziś lat 18 i jest bardzo wykształconą. Przypomnijmy sobie, że przywiózł ją przed kilką laty kapitan Forbes do Anglii. Odtąd królowa angielska zajęła się nią po macierzyńsku.

— Hrabia Chreptowicz, dotychczasowy poseł rosyjski za kilka dni swoje meble.

— Pierri zył długo w Birmingham, gdzie go często odwiedzał Orsini.

Dania.

Rada państwa, czyli ogólny sejm wszystkich krajów korony duńskiéj otwarty został jak wiadomo 14. b. m. Król przybył w towarzystwie stryja swego i następcy tronu ks. Fryderyka, tudzież domniemanego następcy księcia Chrystyana i miał następującą mowę w języku duńskim:

»Z radością widzimy zgromadzoą znów około tronu naszego całą naszą wierną radę państwa. W ciągu dwóch lat, jakie upłynęły od pierwszego otwarcia posiedzeń rady państwa, rozwój najobfitszych zasobów kraju szczęśliwie się wzmaga, i dla tego żywimy nadzieję, że ciężar jaki w ostatnich czasach spadł na nasz handel, będzie przemijającym tylko, i że ogólny dobry byt ktraju nie będzie przez to wystawiony na niebezpieczeństwo. Z wielkiem smutkiem widzieliśmy, że na zgromadzeniach stanowych naszych księstw Holsztynu i Lauenburga nadawano także znaczenie stosunkom konstytucyjnym, że ztąd musiały koniecznie wyrodzić się niepokoj i rozdwojenie, a to tém bardziéj iż stosunek tych księstw do związku niemieckiego doprowadził do rozpraw z rządami austryackim i pruskim i przekazanie téj sprawy do zgromadzenia związkowego. Z akt odnoszących się do tych rozpraw, a które każemy przedłożyć radzie państwie, wykaże się, żeśmy w zamiarze sprowadzenia rzeczy na drogę zgody, okazali się gotowi do wszelkich ustąpień, jakieby zgodzić się mogły z pieczą naszą o dobro monarchii, a mianowicie o porządek konstytucyjny zaprowadzony z tak wiekiem wysileniami. W liczbie projektów do praw, które wam przedłożone będą, niektóre mają na celu uporzędkowanie i wzmocnienie obrony krajowéj. Spodziewamy się, że rada państwa uzna, iż przy prójektowaniu tych praw miano należyty wzgląd na siły finansowe kraju; wszelako jesteśmy pewni, że sejm państwa uznając nieunikniony obowiązek zapewnienia krajowi potrzebnéj siły, a jeśliby potrzeba tego wymagała, bronienia honoru i niepodległości jego, chętnie przystanie na wydatki w tym celu niezbędne. W projekcie do nowéj taryfy celnéj, również mającym być przedłożonym, rada zajmie się propozycyą, każącą spodziewać się przeobrażenia jednego z najważniejszych źródeł dochodów publicznych. Dla poparcia tych spraw, jak również naszéj innéj działalności Bóg niechaj raczy zlać błogosławieństwo swoje! Ogłaszamy niniejszem otwarcie obrad rady państwa.«

Szwajcarya.

Bern, 20. Stycznia. — Rada związkowa przesłała cesarzowi Francuzów powinszowanie ocalenia.

Kronika miejscowa.

Międzychód, 22. Stycznia. — Pożyczył tu jeden handlarz włościaninowi z K. 10 tal. na weksel. Gdy czas nadszedł zapłaty i włościanin się nie uiścił, przedłużył mu czas zwrotu na dni 5, ale pod warunkiem, że weksel nowy podpisze na 24 tal. Przez pięć dni od 10 tal. wyniósł procent 14 tal., jest to na rok obliczony procent 10,000 tal. Jest to obrazek, jak się majątek przenosi do lichwiarzy, a stary dziedzic wynosić się musi ze swéj dziedziny.

Gostyń, 22. Stycenia. — W zeszłym tygodniu spaliły się czworaki pańskie w Czajkowie, odległym od nas o $\frac{1}{2}$ mili. Niedawno temu spalił się dom czeladny w tejże wsi. Ludzie stracili swój cały dobytek, którzy w tych czworakach mieszkali. Podobno ogień się zajął w skutek nieostrożności. W Dolsku był także niedawno ogień i trzy gospodarstwa się spaliły, a w zeszłą niedzielę o godzinie 10 widzieliśmy łunę i domyślano się, że to się Zduny palą.

Wiadomości literackie.

Warszawa. — »Pamiętnika religijno moralnego« zeszyt 1. za miesiąc Styczeń r. b., rozpoczynający nową seryę, wyszedł z druku i zawiera: 1) Wiadomość historyczną o opactwie i kościele w Lędzie; 2) Wspomnienie o ś. p. Janie Gyntille, suffraganie dyecezyi Telszewskiéj; 3) Abraham, przez X. Serwatowskiego; 4) X. Ventura i jego systemat, ustęp wyjęty z niewydanych dotąd studiów Eleonory Zamięckiéj; 5) Wspomnienie pośmiertue; 6) Korespondencyą z Saratowa; 7) Wiadomości naukowe: Uwagi nad dziełem J. N. Kurowskiego; O poznawaniu ludzi i bibliografią; 8) Kronikę kościelną i rozmaitości: z archidyeeczyi warszawskiéj, dyecezyi podlaskiéj, lubelskiéj, radomskiéj, z Petersburga i z zagranicy.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 23. Stycznia 1858.

Zyto (węcpel po 25. szefli) na Styczeń Luty 32 list., na wiosnę $33\frac{1}{4}$ list., 33 pien.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) przy nie szczególnym odbycie ceny nieco spadły, na miejscu (bez beczki) $13\frac{2}{3}$—$14\frac{1}{6}$ (z beczką) na Styczeń Luty $14\frac{7}{12}$ pien., na Marzec 15 pien., na Kwiecień Maj $16\frac{1}{4}$ list.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 23. Stycznia.

Pszenica 54—65 tal.

Żyto 39—$\frac{1}{2}$ tal., na Styczeń, Styczeń Luty i Luty Marzec $38\frac{5}{8}$ tal., na wiosnę $39\frac{1}{2}$ tal., na Maj Czerwiec $\frac{7}{8}$—$\frac{2}{3}$ tal.

Żanna mąka Nr. 0. i 1. $3\frac{1}{6}$—3 tal.

Owies 28—32 tal., na wiosnę $29\frac{1}{2}$ tal.

Olej rzepiowy $12\frac{5}{6}$ tal., na Styczeń $12\frac{5}{6}$—$\frac{3}{4}$ tal., na Styczeń Luty $12\frac{2}{3}$ tal., na Luty Marzec $12\frac{2}{3}$ tal., na Kwiecień Maj $12\frac{2}{3}$ tal.

Okowita bez beczki $17\frac{5}{6}$ tal., na Styczeń i Styczeń Luty $18\frac{1}{4}$ tal., na Luty Marzec $18\frac{1}{4}$ tal., na Marzec Kwiecień $18\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $19\frac{1}{4}$ tal., na Maj Czerwiec $19\frac{1}{2}$ tal.

Szczecin, 23. Stycznia.

Pszenica 58—61 tal., na wiosnę $61\frac{1}{2}$ tal.

Żyto $36\frac{1}{2}$—37 tal., na Luty Marzec $37\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę $38\frac{1}{2}$ tal.

Olej rzepiowy $12\frac{1}{2}$ tal., na Kwiecień Maj 13 tal.

Okowita $20\frac{5}{8}$ proc., na wiosnę $19\frac{5}{8}$ proc.

Gdańsk, 23. Stycznia. — W upłynionym tygodniu mieliśmy nader zmienną pogodę. W niedzielę wielki śnieg. Następnie aż do czwartku ciągłe deszcze i ciepło do 5'. We czwartek ogromny spadł śnieg, temperatura zniżyła się do 3' pod zero i dziś mamy zimę z wyborną sanną.

Angielskie targi trzymały się słabo, a że krajowe ziarno z powodu mglistego i wilgotnego powietrza w lichéj przybyło kondycyi, ceny pszenicy głównie ze względu na gatunek o 1 do 2 szyl. zniżyły się.

We Francyi handel zbożowy wiele okazywał życia, ale w cenach nie było materyalnéj zmiany.

W Holandyi, Belgii i we wszystkich niemieckich portach obrot do zaspokojenia tylko potrzeb konsumcyi ograniczał się, a spekulacya w żadne nie wchodziła tranzakcye.

Na naszéj giełdzie dość było ruchu, a pszenica w ciągu tygodnia $1\frac{1}{2}$—3 sgr. na szeflu przybrała w cenie. Wszystkie wystawione próby z łatwością dawały się umieszczać i kupcy chętnie w interesa wchodzili.

W cenach żyta nie było żadnéj zmiany.

Płacono za szefel pruski wagi berlińs.

		Tal.	sgr.	fen.	Tal.	sgr.	fen.
Pszenicy	89—91	2	8	4	2	15	—
»	92—94	2	16	8	2	21	8
»	95				2	23	4
Zyta	86—91	1	8	6	2	12	—
Jęczmienia	78—82	1	10	—	1	11	8
Grochu		1	26	—			

Sprzedano w ciągu tygodnia szefli pszenicy 11,640, żyta 6720, jęczmienia 480, grochu 420. Spirytusu 300 beczek po $15\frac{1}{2}$ tal.

Kursa zamian: Londyn $199\frac{5}{8}$. Hamburg $44\frac{3}{4}$.

Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 24. Stycznia.

BAZAR. Swięcicki z Śremu, Laskowski z Wąbrzeźna, Rogalinski z Ostrobudek, Taczanowski z Woli książęcéj, Niemojewski z Pogrzybowa, Niemojewski z Sliwnik, Swinarski z Radzimia.

POD CZARNYM ORŁEM. Barth z Striegau, Koszutski z Kostrzyna, Swinarska z Gołaszyna, Müller z Uleyna, Förster z Czerleina.

HOTEL BERLINSKI. Weyert z Cieśli, Seelhorst z Wrocławia, Herrmann z Lipska, Bender z Worms. Hesse z Skwierzyny n. W.

POD TRZEMA LILIAMI. Zuske z Rawicza.

W dniu 23. b. m. w nocy rostał się z tym światem w Ruszkowie ś. p. Marcin Krzyżanowski, pogrzeb odbędzie się w Skokach w wtorek dnia 26. o godzinie 11téj z rana.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu.
Wydział dla spraw cywilnych.
Poznań, dnia 29. Września 1857.

Dobra szlacheckie Tarnowo powiatu Poznańskiego, do Fryderyka Gustawa Dannappel, Assessora rejencyjnego, należące, oszacowane na 110,627 Tal. 10 Sgr. 7 Fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym w Registraturze, mają być dnia 28. Maja 1858. przed południem o godzinie 11téj i po południu w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomy z pobytu wierzyciel Abraham Rohr, kupiec ztąd i dziedzic tych dóbr Fryderyk Gustaw Dannappel, Assessor Rejencyi z Tarnowa, zapozywają się niniejszém publicznie. Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnéj, z księgi hypotecznéj nie wynikającéj, zaspokojenia poszukują z summ szacunkowych, powinni się z pretensyami swemi do nas zgłosić.

OTWORZENIE KONKURSU.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu, wydział pierwszy.
Poznań, dnia 18. Stycznia 1858.
przed południem o godzinie 11éj.

Nad majątkiem kupca Antoniego Düchting w Poznaniu otworzono konkurs kupiecki. Tymczasowym Administratorem massy mianowanym został Karól Zobel, tutejszy Kommissarz aukcyjny, sądowy i były porucznik.

Wierzycieli dłużnika wspólnego wzywamy, aby w terminie na

dzień 10. Lutego r. b. przed południem o godzinie 11éj

przed Kommisarzem Ur. Graebe, Radzcą w izbie instrukcyjnéj wyznaczonym, swoje oświadczenia i propozycye względem przytrzymania tego Administratora lub ustanowienia innego tymczasowego Administratora oddali.

Wszystkim, którzy od dłużnika wspólnego cokolwiek w pieniądzach, papierach lub innych rzeczach w posiadaniu lub schowaniu mają, lub którzy mu cokolwiek są dłużni, zalecamy, aby nic jemu nie wydali lub wypłacili, owszem o posiadaniu przedmiotów aż do dnia 15. Lutego r. b. łącznie Sądowi lub Administratorowi massy doniesienie uczynili i wszystko, z zastrzeżeniem swoich jakowych praw, tamże do massy konkursowéj oddali. Dzierżyciele i inni z temi równo uprawnieni wierzyciele dłużnika wspólnego powinni o rzeczach zastawionych w ich posiadaniu się znajdujących tylko doniesienie uczynić.

Zarazem wzywamy wszystkich tych, którzy do massy pretensye jako wierzyciele konkursowi rościć chcą, aby pretensye swoje, bądź że takowe już są wyskarżone lub nie, z prawem pierwszeństwa do dnia 24. Lutego r. b. łącznie u nas piśmiennie lub do protokółu zameldowali i następnie do rozpoznawania wszystkich w czasie wspomnionym zameldowanych pretensyj, również podług okoliczności do ustanowienia definitywnych osób zarządzających w terminie dnia

10. Marca r. b. przed połudn. o godz. 10éj

przed Kommissarzem Ur. Graebe, Radzcą Sądu powiatowego stanęli.

Kto swe zameldowanie piśmiennie złoży, powinien kopią onegoż i jego annexów dołączyć.

Każdy wierzyciel, który nie w naszym obwodzie urzędowym zamieszkuje, obowiązany przy zameldowaniu swojéj należytości pełnomocnika tu zamieszkałego lub do praktyki u nas uprawnionego obcego obrać i do akt donieść. Tym którzy tu znajomości nie mają, przedstawiamy jako prawników Obrońców prawa i Radzców sprawiedliwości Doenniges, Giersch, Giżyckiego, Obrońcę prawa Moritz, Radzców sprawiedliwości Tschuschke i Zembsch.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Śremie, wydział I.

Dobra szlacheckie Mszczyczyn wraz z przyległościami w tutejszym powiecie, przez towarzystwo kredytowe ziemstwa wraz z borem na 4696 Tal. 26 Sgr. 1 Fen. otaksowanym, na 128,634 Tal. 28 Sgr. 5 Fen. oszacowane, wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, mają dnia 10. Czerwca 1858. przed południem o godzinie 11téj w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych, być przedanémi.

Wszystkich wierzycieli, których pretensya realna z księgi hypotecznéj się nieokazuje, a swego zaspokojenia z ceny kupna żądają, wzywamy, aby się z pretensyami swemi, najpóźniéj w terminie tym zgłosili.

Srem, dnia 2. Listopada 1857.

OBWIESZCZENIE

Z polecenia tutajszego Król. Sądu powiatowego sprzedawać będę w piątek dnia 12. Lutego r. b. w południe o godzinie 12téj w lokalu handlu wina Pana Łanowskiego w Srodzie

skrzydło z drzewa polisandrowego również również fortepian z polisandru,

oba instrumenta jeszcze mało używane, publicznie najwięcéj dającemu za gotową zaraz zapłatę, do czego chęć kupna mających, niniejszém zapraszam.

Środa, dnia 22. Stycznia 1858.

Kommissarz aukcyjny **Frömsdorf.**

Wydzierżawienie dóbr.

Majętność **Smogulec** w obwodzie Rejencyi Bydgoskiéj, powiecie Wągrowieckim, milę 1. od kolei Berlinsko-Królewieckiéj, ćwierć mili od rzeki spławnéj Noteci położona, z należącemi do niéj folwarkami Prostkowem, Budkami i gorzelnią, zawierająca około 2800 mórg pruskich arealu, między którémi około 800 m. łąk polnych i noteckich, przy ostatnich około 100 m. irygacyjnych, zamyśla dziedziczka tychże dóbr na lat 12 od Ś. Jana r. b. z wolnéj ręki wypuścić w dzierżawę. Warunki rzeczonéj dzierzawy w biórze dominialném w Smoguleckiéj wsi pod Gołańczą i u Wgo Sędziego Gregor w Poznaniu przejrzane być mogą; a kassyer dominialny p. Baranowski w Smogulec̆kiéj wsi zamieszkały, ma polecenie chęć dzierżawienia mającym, dobra w mowie będące na miejscu wskazać i na żądanie obeznać ich z wszystkiemi stosunkami dóbr dotyczących się.

Smogulecka wieś, dnia 20. Stycznia 1858.

Dominium majętności **Smogulec.**

Poszukuje się do kupienia majętność szlachecka przez kupca będącego w stanie zaliczyć 20—40,000 Tal. Życzący sprzedać, raczą bez pomocy trzeciego, podać specyalne anszlagi pod cyfrą **H. S.** Ekspedycyi téj gazety franco.

Inspektor posiadający obadwa języki krajowe, żonaty, w najlepszéj sile wieku, który przez długi przeciąg lat większémi dobrami samodzielnie zarządzał i obecnie jeszcze w obowiązkach zostaje, posiadający oraz najlepsze świadectwa, życzy sobie przyjąć inne miejsce od Św. Jana r. b. — Interesowane osoby zechcą powziąść bliższą wiadomość w Ekspedycyi téj gazety pod cyfrą **H. R.**

Zaprasza

się Wnych kupców poznańskich na walne zgromadzenie celem naradzenia się nad zasadami dalszego dawania towarów na kredyt, do sali handlowéj na dzień 26. b. m. po południu o godzinie 3éj; spodziewać się należy licznego zebrania.

Na naszym Składzie drzewa na **Grobli** pod **Nr. 12. B.** sprzedaje się ***grube, suche i zdrowe grabowe drzewo*** w szczepach sążeń po **7 Tal. 15 Sgr.**

Gustaw & Leopold Sander.

Dom. **Baranowo** pod **Mosiną** ma cztery dobre gniade powozowe 4 do 5 cali wysokie konie tanio, na sprzedaż.

Nie będąc poprzednio zawiadomionym o balu w Dębnie pod dniem 31. Stycznia r. b. odbyć się mającym, wyboru osoby mojéj na gospodarza tego balu przyjąć nie mogę i cały annons niniejszém ogłaszam za zbytek położonego we mnie zaufania.

Władysław Skórzewski.

Wybór na gospodarza balu w Dębnie jakim mnie zaszczycono, stał się bez méj wiedzy i upoważnienia i dla tego tą razą przyjąć go nie mogę.

Władysław Górzeński.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 23 Stycznia 1858.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito z roku 1850. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito z roku 1852. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito z roku 1853. . . .	4		$93\frac{1}{2}$
dito z roku 1854. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$82\frac{7}{8}$
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$79\frac{1}{2}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	$81\frac{1}{4}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{3}{4}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe) .	$3\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$	—
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich. . . .	$3\frac{1}{2}$	—	$82\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	90
Louisdory	—	$109\frac{1}{4}$	—
Akcye kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	$3\frac{1}{2}$	$96\frac{3}{4}$	—

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dnia 25. Stycznia 1858 r.

	od tal.	od śgr.	od fn.	do tal.	do śgr.	do fn.
Pszenicy pięknéj, szefel po 16 garn.	2	7	6	2	10	—
Pszenicy średniéj.	2	2	6	2	5	—
Pszenicy ordynaryjnéj	1	22	6	2	—	—
Żyta przedniego, szefel	1	9	6	1	12	6
Żyta lżejszego.	1	8	—	1	9	—
Jeczmienia dużego, szefel	1	10	—	1	11	—
Jeczmienia małego	1	5	—	1	10	—
Owsa, szefel	—	29	—	1	—	—
Grochu do gotowania, szefel . . .	—	—	—	—	—	—
Gorch na pastwę	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki szefel	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	12	—	—	14	—
Masła, garniec	2	15	—	2	20	—
Siana, centnar	—	25	—	1	—	—
Słomy, kopa po 1200 funt	5	—	—	5	10	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80% Tral.						
dnia 23. Stycznia	13	15	—	14	5	—
dnia 25. »	13	20	—	14	5	—